

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 31 marca 1961 r.

w sprawie obliczania, odprowadzania i rozliczania amortyzacji oraz odprowadzania dochodów z likwidacji środków trwałych przedsiębiorstw państwowych.

Na podstawie § 19 ust. 3 uchwały nr 21 Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 1961 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitalnych remontów jednostek państwowych w 1961 r. (Monitor Polski Nr 11, poz. 60) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Amortyzację przedsiębiorstw zalicza się w ciężar kosztów własnych, przy czym:

- 1) dla środków trwałych znajdujących się w przedsiębiorstwach w dniu 1 stycznia 1961 r. (z wyjątkiem środków wymienionych w pkt 3) amortyzację oblicza się według dotychczasowych stawek amortyzacyjnych (powiększonych o ewentualny współczynnik wzrostu amortyzacji) od dotychczasowej wartości początkowej środków trwałych, bez uwzględnienia przeceny środków trwa-

łych, o której mowa w zarządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 listopada 1960 r. w sprawie zasad wprowadzenia do ksiąg precenionej wartości środków trwałych (Monitor Polski Nr 86, poz. 393), oraz bez uwzględnienia przekwalifikowania do środków obrotowych przedmiotów zaliczonych uprzednio do środków trwałych, dokonanego na podstawie uchwały nr 29 Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 1961 r. w sprawie zasad zaliczania środków pracy oraz innych przedmiotów i urządzeń długotrwałego użytkowania do środków trwałych (Monitor Polski Nr 11, poz. 62);

- 2) dla środków trwałych przyjętych do eksploatacji po dniu 1 stycznia 1961 r. amortyzację oblicza się według dotychczasowych stawek amortyzacyjnych od wartości tych środków, według której zostały one wprowadzone do ksiąg; amortyzację oblicza się począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środki trwałe przyjęto do eksploatacji;
- 3) dla pojazdów mechanicznych bez względu na okres, w którym zostały nabyte, amortyzację oblicza się według zasad określonych w zarządzeniu Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 1951 r. w sprawie zmiany stawek amortyzacyjnych od pojazdów samochodowych (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-2, poz. 36 i z 1957 r. Nr 77, poz. 471);
- 4) dla pozostałych wartości trwałych amortyzację oblicza się według zasad ustalonych w § 4 ust. 2 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 28 października 1959 r. w sprawie zasad klasyfikacji kosztów inwestycji oraz wyceny składników majątkowych uzyskanych w wyniku inwestycji (Monitor Polski Nr 95, poz. 563).

2. Przy obliczaniu amortyzacji za 1961 r. w zakresie określonym w ust. 1 pkt 1 nie uwzględnia się zmniejszeń wartości środków trwałych w ciągu 1961 r. na skutek rozchodu środków trwałych, spowodowanych likwidacją, sprzedażą, nieodpłatnym przekazaniem itp.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy zmiany wartości środków trwałych w ciągu 1961 r. na skutek zmian organizacyjnych. W przypadku zmian organizacyjnych amortyzacja dokonywana jest przez jednostkę przejmującą środki trwałe według zasad, o których mowa w ust. 1 pkt 1—3.

§ 2. 1. Miesięczną kwotę amortyzacji oblicza się jako sumę $\frac{1}{12}$ planowanej rocznej kwoty amortyzacji od środków trwałych, wymienionych w § 1 ust. 1 pkt 1, oraz przypadających na dany miesiąc odpisów amortyzacyjnych od środków wymienionych w § 1 ust. 1 pkt 2—4.

2. Przedsiębiorstwa mogą miesięczną kwotę amortyzacji obliczać zaliczkowo w wysokości $\frac{1}{3}$ kwoty amortyzacji planowanej na dany kwartał. Zaliczkowo naliczone kwoty miesięczne podlegają skorygowaniu (rozliczeniu) przy sporządzaniu okresowych sprawozdań finansowych.

§ 3. 1. Miesięczna kwota amortyzacji, obliczona w sposób określony w § 2, podlega podziałowi:

- 1) na część pozostającą do dyspozycji przedsiębiorstwa i podlegającą przelewowi na fundusz inwestycyjno-remontowy przedsiębiorstwa;
- 2) na część podlegającą odprowadzeniu:
  - a) w przedsiębiorstwach rozliczających się z budżetem centralnym — na rachunek rozliczeń amortyzacji zjednoczenia,
  - b) w przedsiębiorstwach rozliczających się z budżetami terenowymi — na rachunek dochodów budżetowych jednostki nadrzędnej.

2. Podziału miesięcznej kwoty amortyzacji według ust. 1 dokonują przedsiębiorstwa zgodnie z procentowymi wskaźni-

kami podziału amortyzacji, podanymi im przez jednostki nadrzędne do rocznych planów ekonomiczno-finansowych.

3. Miesięczne kwoty amortyzacji należy przelewać na właściwe rachunki w terminie do dnia 15 tego miesiąca, którego dotyczy obliczenie amortyzacji.

4. Od nie odprowadzonych w terminie kwot amortyzacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przedsiębiorstwo obowiązane jest opłacać odsetki zwłoki w wysokości obowiązującej dla odsetek od nie uiszczonych w terminie zobowiązań podatkowych. Odsetki podlegają odprowadzeniu na rachunki wymienione w ust. 1 pkt 2.

§ 4. 1. Przedsiębiorstwa w okresowych sprawozdaniach finansowych sporządzają rozliczenie amortyzacji.

2. Jeżeli ze sprawozdania finansowego wynika, że kwoty wygospodarowanej przez przedsiębiorstwa amortyzacji przypadającej na poszczególne rachunki według § 3 przekraczają kwoty przelane na te rachunki, przedsiębiorstwo powinno przekazać różnicę najpóźniej do dnia ustalonego dla sporządzenia okresowego sprawozdania finansowego.

3. Nadpłaty na poszczególne rachunki wynikające z okresowego sprawozdania finansowego podlegają zaliczeniu na poczet następnych rat miesięcznych przypadających do odprowadzenia na te rachunki.

4. Zjednoczenia w odniesieniu do przedsiębiorstw rozliczających się z budżetem centralnym oraz jednostki nadzorujące bezpośrednio przedsiębiorstwa rozliczające się z budżetami terenowymi ściągają przymusowo zaległości amortyzacji przypadającej do odprowadzenia na rachunki wymienione w § 3 ust. 1 pkt 2, wynikające z okresowych sprawozdań finansowych, przez wydanie bankowi prowadzącemu rachunek rozliczeniowy przedsiębiorstwa dyspozycji według wzoru stanowiącego załącznik do zarządzenia.

5. Przepis § 3 ust. 4 stosuje się również do kwot, które zgodnie z rozliczeniem okresowym przypadają do odprowadzenia na rachunki rozliczeń amortyzacji zjednoczeń lub na rachunek dochodów budżetowych; a które nie zostały odprowadzone na te rachunki w terminie określonym w ust. 2.

§ 5. 1. Zjednoczenia w terminie do dnia 25 każdego miesiąca dokonują z rachunku rozliczeń amortyzacji zjednoczeń zaliczkowych przelewów na rachunki amortyzacji scentralizowanej ministerstwa i zjednoczenia. Miesięczne zaliczkowe przelewy na rachunki amortyzacji scentralizowanej wynoszą $\frac{1}{3}$ kwoty planowanej do odprowadzenia na te rachunki w okresie danego kwartału.

2. Po wykonaniu obowiązku wynikającego z ust. 1 zjednoczenia dokonują przelewów z rachunku rozliczeń amortyzacji zjednoczeń na rachunek swego funduszu inwestycyjnego lub — w granicach środków przewidzianych do redystrybucji — mogą udzielać dotacji na rachunki funduszy inwestycyjno-remontowych podporządkowanych przedsiębiorstw.

3. Zjednoczenia opierając się na okresowych sprawozdaniach finansowych przedsiębiorstw dokonują zbiorczego rozliczenia amortyzacji. Rozliczenie polega na ustaleniu — na podstawie kwot amortyzacji wygospodarowanej od początku roku przez przedsiębiorstwa — kwot przeznaczonych do odprowadzenia na rachunki amortyzacji scentralizowanej i na fundusz inwestycyjny zjednoczenia. Kwoty te ustala zjednoczenie w drodze zastosowania do wygospodarowanej przez przedsiębiorstwa amortyzacji wskaźników podziału funduszu amortyzacyjnego, ustalonych dla zjednoczenia przez ministerstwo zgodnie z zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1960 r. w sprawie uruchamiania środków na finansowanie inwestycji w 1961 r. dla jednostek objętych lub rozliczających się z budżetem centralnym (Monitor Polski Nr 93, poz. 416) z uwzględnieniem przepisów zawartych w § 10.

4. Wynikające z rozliczenia, o którym mowa w ust. 3, kwoty przypadające do odprowadzenia na rachunki amortyzacji scentralizowanej zjednoczenie obowiązane jest odprowadzić w terminie obowiązującym dla sporządzenia zbiorczego sprawozdania finansowego. Ewentualnie wynikające z rozliczenia kwartalnego nadpłaty na te rachunki zalicza zjednoczenie na poczet kwot przypadających do odprowadzenia w przyszłym okresie.

5. Banki finansujące inwestycje centralne uprawnione są do przymusowego ściągania nie odprowadzonych w terminie kwot na rachunki amortyzacji scentralizowanej z rachunków rozliczeń amortyzacji zjednoczeń.

§ 6. Ministerstwa w terminie do końca miesiąca kalendarzowego dokonują zaliczkowych przelewów ze swego rachunku amortyzacji scentralizowanej na rachunek dochodów budżetowych. Zaliczkowy przelew wynosi $\frac{1}{3}$ kwoty planowanej do odprowadzenia w kwartale na rzecz budżetu. Po wykonaniu obowiązku w zakresie przelewów do budżetu ministerstwo udziela dotacji ze swego rachunku amortyzacji scentralizowanej na rzecz amortyzacji scentralizowanej zjednoczeń. Przepisy § 5 ust. 3 mają odpowiednie zastosowanie.

§ 7. 1. Przedsiębiorstwa w budowie odprowadzają amortyzację łącznie z amortyzacją swoich komórek usługowych i produkcyjnych:

- 1) w części przeznaczanej na kapitalne remonty — na własny bankowy rachunek finansowania kapitalnych remontów,
- 2) w pozostałej części:
  - na rachunek rozliczeń amortyzacji zjednoczeń (przedsiębiorstwa centralne) lub
  - na dochód budżetu właściwej rady narodowej (przedsiębiorstwa terenowe)

według wskaźników podziału ustalonych dla nich przez jednostki nadrzędne.

2. Przepisy ust. 1 nie dotyczą zakładów (wydziałów) przekazanych przez przedsiębiorstwo w budowie do eksploatacji. Zakłady te (wydziały) odprowadzają amortyzację według zasad obowiązujących w przedsiębiorstwach czynnych.

§ 8. 1. Zjednoczenia udzielają dotacji na fundusze inwestycyjno-remontowe podporządkowanych przedsiębiorstw z wpływów na rachunki rozliczeń amortyzacji nie przeznaczonych do odprowadzenia na rachunki amortyzacji scentralizowanej ani na własny fundusz inwestycyjny zjednoczeń.

2. Udzielone przez zjednoczenia dotacje na fundusze inwestycyjno-remontowe przedsiębiorstw łącznie z amortyzacją pozostawioną do dyspozycji przedsiębiorstw nie mogą naruszyć wskaźnika procentowego wielkości amortyzacji przewidzianej na fundusze inwestycyjno-remontowe przedsiębiorstw ustalonego dla zjednoczenia zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1960 r. w sprawie uruchamiania środków na finansowanie inwestycji w 1961 r. dla jednostek objętych lub rozliczających się z budżetem centralnym (Monitor Polski Nr 93, poz. 416).

3. Niezależnie od przypadków wymienionych w ust. 1 i 2 dyrektor zjednoczenia w przypadkach i trybie określonych w § 24 uchwały nr 21 Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 1961 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitalnych remontów jednostek państwowych w 1961 r. (Monitor Polski Nr 11, poz. 60) może wydać polecenie przedsiębiorstwu przelania na rzecz innego przedsiębiorstwa wskaźników dotyczących planów rocznych przeznaczona jest do dyspozycji przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo wykonuje polecenie w granicach — uzgodnionych z oddziałem banku — nie zaangażowanych środków funduszu w terminach ustalonych w poleceniu dokonania przelewu.

§ 9. 1. Pozostałości na rachunkach amortyzacji scentralizowanej w końcu roku podlegają zaliczeniu na pokrycie wydatków w zakresie inwestycji centralnych, a środki na rachunkach amortyzacji scentralizowanej przekraczające wysokość wydatków na inwestycje centralne podlegają odprowadzeniu na dochód budżetu centralnego.

2. Środki pozostałe w końcu roku na rachunkach rozliczeń amortyzacji zjednoczeń przechodzą na rok następny.

§ 10. 1. Wynikające z rozliczeń amortyzacji na 1960 r., dokonanych zgodnie ze wskaźnikami podziału amortyzacji obowiązującymi w 1960 r., niedopłaty na rachunku amortyzacji scentralizowanej podlegają odprowadzeniu przez przedsiębiorstwa na rachunek rozliczeń amortyzacji zjednoczeń, natomiast wynikające z tychże rozliczeń nadpłaty amortyzacji scentralizowanej za rok ubiegły podlegają potrąceniu z kwot przeznaczonych do odprowadzenia w 1961 r. na rachunki rozliczeń amortyzacji zjednoczeń.

2. Środki przelane przez przedsiębiorstwa w 1961 r. na rachunki rozliczeń amortyzacji zjednoczeń z tytułu nie dopłaconej za 1960 r. amortyzacji scentralizowanej zwiększają, a kwoty potrącone z tytułu nadpłat zmniejszają kwoty przeznaczone do odprowadzenia z rachunku rozliczeń amortyzacji zjednoczeń na rachunki amortyzacji scentralizowanej i na rachunek funduszu inwestycyjnego zjednoczenia w proporcji do planowanych na te rachunki przelewów.

§ 11. 1. Nadwyżkę dochodów nad kosztami likwidacji i sprzedaży środków trwałych przedsiębiorstwa odprowadzają na własne rachunki funduszu inwestycyjno-remontowego. W przedsiębiorstwach w budowie wpływy z likwidacji środków trwałych traktuje się jako zwroty środków inwestycyjnych.

2. Nadwyżkę dochodów nad kosztami likwidacji i sprzedaży środków trwałych ustala się na podstawie okresowych sprawozdań finansowych jako różnicę pomiędzy sumą uzyskanych dochodów a sumą kosztów poniesionych przy likwidacji i sprzedaży wszystkich stanowiących przedmiot likwidacji lub sprzedaży środków trwałych. Rozliczenia z tego tytułu przeprowadzane są za czas od początku roku do końca okresu sprawozdawczego.

3. Przez dochody z likwidacji środków trwałych należy rozumieć również wpływy z tytułu odszkodowań ubezpieczeniowych, uzyskane w związku ze szkodą poniesioną w likwidowanym środku trwałym.

§ 12. Przepisy zarządzenia dotyczące obliczania, odprowadzania i rozliczania amortyzacji nie mają zastosowania do państwowych gospodarstw rolnych rozliczających się z budżetem centralnym, jak też do przedsiębiorstw podporządkowanych wydziałom rolnictwa i leśnictwa prezydiów rad narodowych oraz do innych przedsiębiorstw, w których przeznaczenie amortyzacji regulują odrębne przepisy.

§ 13. Amortyzacja zakładowych budynków mieszkalnych, jak też środków trwałych przeznaczonych na cele kulturalno-oświatowe podlega odprowadzeniu na te same rachunki i na zasadach ustalonych dla amortyzacji środków trwałych przeznaczonych na działalność eksploatacyjną przedsiębiorstw.

§ 14. 1. Przepisy dotyczące zjednoczeń stosuje się do innych jednostek nadzorujących przedsiębiorstwa rozliczające się z budżetem centralnym.

2. Zjednoczenia na podstawie decyzji ministra uzgodnionej z centralą banku finansującego działalność eksploatacyjną przedsiębiorstw mogą upoważnić jednostki podległe, nadzorujące bezpośrednio przedsiębiorstwa, do wykonywania niektórych czynności zjednoczenia, przewidzianych w niniejszym zarządzeniu.

§ 15. Zarządzenie nie dotyczy amortyzacji dodatkowej, o której mowa w zarządzeniu Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 1960 r. w sprawie rozliczania z budżetem dodatkowej amortyzacji w przedsiębiorstwach państwowych (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Finansów Nr 8, poz. 18).

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1961 r.

Minister Finansów: w z. J. Kołe

Załącznik do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 1961 r. (poz. 150).

(nazwa i adres jednostki wydającej dyspozycję)

....., dnia ..... 1961 r.

.....
(nazwa banku)

Oddział w .....

Dotyczy przymusowego ściągnięcia amortyzacji

Na podstawie § 4 ust. 4 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 1961 r. w sprawie obliczania, odprowadzania i rozliczania amortyzacji oraz odprowadzania dochodów z likwidacji środków trwałych przedsiębiorstw państwowych (Monitor Polski Nr 31, poz. 150) zarządza się przymusowe ściągnięcie z rachunku .....

kwoty zł ..... (słownie złotych .....)
z tytułu zaległych wpłat amortyzacji .....
za okres od dnia .....
do dnia ..... i przekazanie tej kwoty na rachunek .....

Orzymuje .....
(jednostka zalegająca z wpłatami)

.....
(pieczęć i podpisy)